

Cizmăria și Pantofăria

Csizmadia és cipészipar - Der Tschismen u. Schuhmacher

Organ al meseriașilor cizmari pantofari, papucari și meseriașilor der băcanți și pielărie
 A csizmadia, cipész, bakkancs, papucskészítők, általában a bőrfeldolgozó kisiparos szaklapja
 Fachblatt der Tschismen und Schuhmacher, des Bakkanschen und Pantoffel-Verfertiger und überhaupt des Kleingewerbes der Lederbearbeitung.

Prețul abonamentului la 1 an Lei 120

Előfizetési ár 1 évre 120 Lei

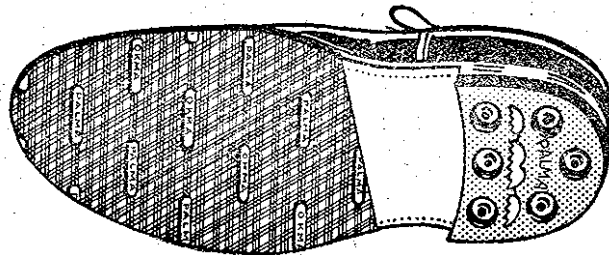
TĂLPUIREA GHETELOR

cu o durată nelimitată

PALMA OKMA

CRUPON DE GUMĂ

Avantagiile acestei invențiuni epocale cu totul nouă sunt: mersul este mai sigur, mai plăcut, mai elastic, apără contra frigului, umezelei, alunecării, răcelei și oboselei.

Produs al Industriei Naționale

Cereți dela comerciantul Dv. numai

PALMA OKMA

talpa durabilă

Inconveniențele din branșe și remediile necesare

Producenții de încălțăminte, în primăvara acestui an au avut de suferit mari decepții, cari întrec orice pesimism.

Manevrările încercate pentru reducerea prețurilor, s'au răsunat amar, calitățile reducându-se încât clientela șicana mereu pe furnizori cu continue reclamații.

Producenții de încălțăminte s'au convins în fine, că în prezent nu cu prețuri, ci cu produse de calitate se poate face concurență și astfel caută să demonstreze comercianților și clientelei lor, că produsele ieftine sunt cele mai scumpe. Produse elegante și durabile se pot obține numai cu prețuri corespunzătoare.

La colecțiile întocmite pentru sezonul primăverii 1934, s'a avut în vedere principiul celității și astfel comercianților le vine rândul, ca să fie înțelegători față de niziunța producenților.

Comerțul de ghețe în prezent este ocupat cu traficul de șoșoni și galoși.

Cu toate că traficul s'a intensificat, comercianții au de luptat cu mari greutăți, fiindcă produsele de cauciu se livrează numai cu plată, nu ca și mai demult.

În realitate producenții de șoșoni par a avea

nouii principii, în urma regimului de contingentare, furnizând numai cu plată imediată sau cu ramburs. Astfel nu fiecare comerciant este în stare să-și procure mărfurile necesare.

Din mărcile introduse ar cumpăra cu plăcere, dar există și mărci, a căror vânzare se forțează pe baza vechiului renume.

Comercianții când își iau și ultimele rezerve și nu plătesc producenților, este necesar să se cugete serios, că ce să ia în depozit.

Sesounul s'a pornit bine și dacă zăpada va continua să cadă mai des până la finea lunii, atuncea comercianții vor putea privi cu încredere în viitor.

Reclamațiile produc îngrijorări și comercianților. În multe cazuri s'a întâmplat, că la încălțăminte de calitate s'a desfăcut cusătura, nefiind bună ața cu care au fost cusute.

Alte încălțăminte negre și brune, s'au decolorat deja în magazin.

Producenții, evident nu sunt de vină în astfel de cazuri, dar comercianții sunt constrânși, ca să le schimbe, pentru a satisface cererile clientelei. Asemenea cazuri, ca și alte inconveniente reclamă soluții practice.

Miért vagyunk kenyér nélkül?

A karácsonyi ünnep meghitt csendjében, amikor minden nélkülözésünk dacára békés hangulatot erőszakolunk magunkra, a posta egy szaklapot kézbesít részemre, melynek címe „A modern cipész”. A címlap egy vörös cipőt ábrázol, valószínűleg a párját annak a vörös cipőnek, amely a Dermata Művek cluji gyár viztornyán díszelleg és amely a sötét éjben messze elvilágít. Sokszor nézem ezt a vörös cipőt, mely számomra nem jelent reklámot, hanem jelenti a gondot, a szenvedést, a munkanélküliséget és olykor életem legnagyobb keserűségét.

Most itt van előttem egy szaklap, mely szintén egy vörös cipőt ábrázol és hegedő sebémet feltépi, idegeimet felzaklatja, kilendít karácsonyi szeretetérzéseimből.

„A modern cipész”, milyen anakronizmus, mennyire idejét multa ez. Modern cipész ma nem létezik, mert a modern kor cipésze, ma nem fedi

ezt a fogalmat, amellyel eszmei társulást akarunk előhívni. A modern cipész ma ott lézeng az utcák sarkán, munka nélkül, a modern cipész ma ott dolgozik, ha van munkája, a cipőgyár munkatérképén mint embergép a gép mellett. A modern cipészt ma, egy sötét kis oduba bujva vagy pincelakásban találhatjuk, ahol nappal is petroleum vagy villanyfény mellett cipőfoltozással tengeti keservekkel teli napjait.

De lapozzunk csak tovább és nézzük meg, mit mesél nekünk „A modern cipész”. „Kenyér nélkül...” a címe az első cikknek. Sokatmondó gondolatjellel kiegészítve. Sir, kesereg, panaszkodik és azt mondja, hogy illenék miszerint terített ünnepi asztalunkat kalács díszítse, de sajnos erről már rég leszoktunk. Ma már ott tartunk, hogy kenyérünk sincs. És szívbe markoló szavakkal kérdi, hogy ugyan mi az oka annak, hogy az egykor oly virágzó lábbelikészítő iparosaink nyo-

DACIA UZINE DE PIELE S. A. CLUJ

morban sinylődnek.

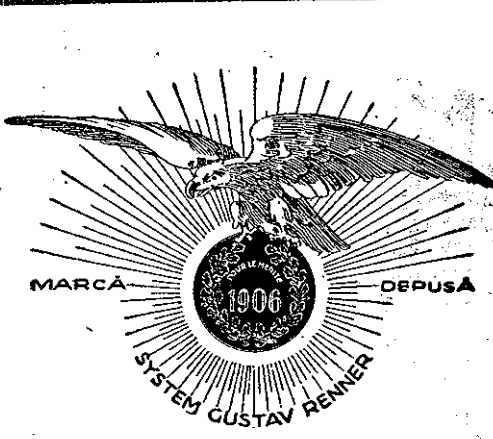
A kérdésre feleletet nem tud adni, ellenben kenyér helyett ünnepi asztalunkra helyez egy új szaklapot... „A modern cipész“-t.

En is felteszem a már oly sokszor megismételt kérdést, miért vagyunk kenyér nélkül?

Az élet fejlődés iránya a kézműipart általában túlhaladta és az egyéni munkának döntő szerepét a gépre ruházta át és a gép, mely a mai életünknek tempót diktál. Az emberi erő korlátolt, míg a gépi energia elképzelhetetlen méretekre fokozható. A gép uralmának megkezdésével tehát a lábbeli kézműipar is elvesztette régi fontos szerepét. Ezt a folyamatot megakadályozni nem lehet. Aki az ellenkezőjét állítja, az a szakma ellensége és arra számít, hogy a szaktársak tudatianságán magának előnyöket szerez. Vannak országok, ahol a lábbelikézműiparosoknak olyan vezetőik voltak, akik magas intelligenciájuk következtében megértették az idők szavát. ráteremtéssel rendelkeztek és bekapcsolódtak az idők ritmusába.

Termelő és értékesítő szövetkezeteket létesítettek. Olaszországban, Magyarországon ezek a termelő szövetkezetek a legmodernebb gépi felszereléssel dolgoznak és produktumaik ma már márkás áruvá váltak, Financialis megalapozottságuk olyan erős, hogy egyes helyeken saját börgyárral és önálló eladási fióküzletekkel rendelkeznek. Sikeresen felveszik a versenyt a nagy tőkével rendelkező cipőgyárakkal is. Természetes, hogy ilyen szövetkezet vezetéséhez organizációs képesség kell, de fontos a lelki beállítottság is az önzetlenség, a szaktársi érdek szem előtt tartása...

Nálunk, a mi szűkebb hazánkban azonban

ZUDOR JÁNOS

FABRICA DE PIELE, CLUJ
Telefon: 12-10.

Gyártási cikkek: „Rendor“ speciális fekete Boxcalf és Mastbox „SAS“ védjeggyel.

I. STIASZNY ARAD

Fondat: 1889.

Calap oade — tocuri de lemne
Kaptafak — fasarkok
Schuhleisten — Holzabsaetze

másként történt. Vezetőink nem értették meg, hogy milyen kötelességet ró reájuk az a tisztség, amelyet betöltének. Nagy hangú szavakat röptének a levegőbe és ahelyett, hogy a szakmai érdekek lebegné szemük előtt, kicsinyes boltosdit játszanak. Nem különös-e, hogy a lábbelikészítők dicső elnöke még másfélévvel ezelőtt legádázabb ellensége volt a Dermata börgyárnak, ő volt a leghangosabb hirdetője a Dermata bőrök bojkottálásának és ma a brassói piacon a szövetkezeti börtüzet a legjobb átvevője a Dermata áruknak.

Szövetkezeti üzlet. Nem mondom helyesen. Ez csak volt szövetkezet, ma ez egy részvénytársaság, egy üzlet az üzletek sorában, a részvényesek érdekeinek megvédésére és haszontermelésére.

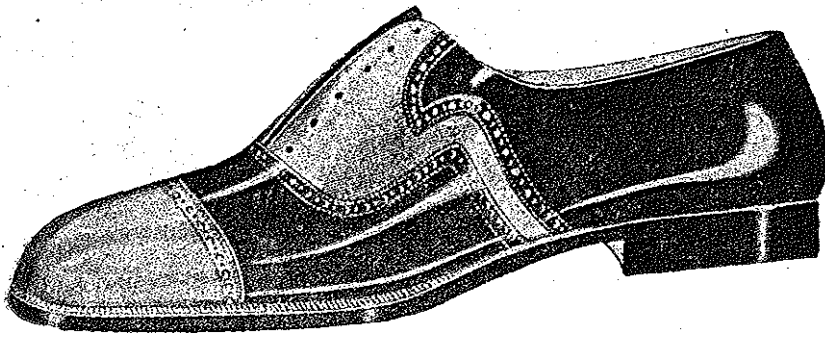
Nem folytatom tovább. Ti most már megértitek, hogy miért vagyunk kenyér nélkül. Csak még egyet, én a „Cizmăria și Pantofăria“ szaklapban fogom további cikksorozatomat folytatni. Csak 10 lejt áldozatok reá havonta, nem többet. Fontos, hogy megértsétek. Ha megértitek, akkor nem fogunk többet keseregni és nem lesz okunk a világnak kikiáltani, hogy *miért vagyunk kenyér nélkül.*

Polgár János
cipész.

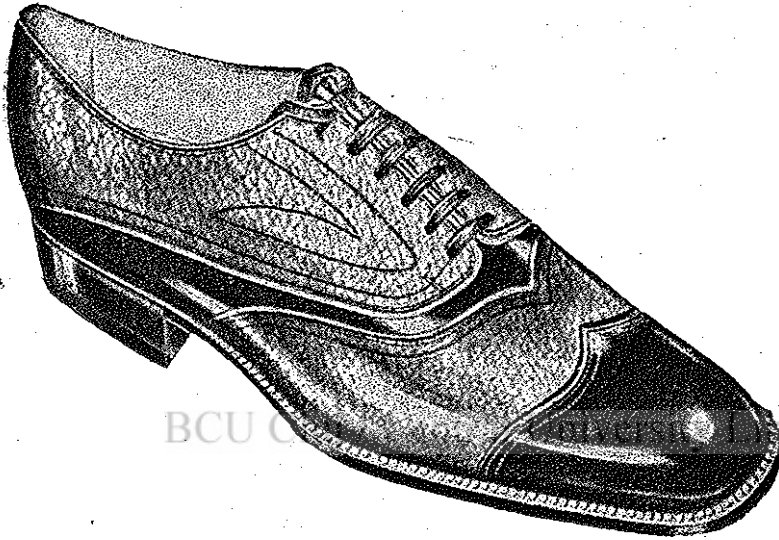
* * *

Kaptuk a fenti cikket és változatlanul leadtuk. Ami a lap árát illeti, kijelentjük, hogy azoknak a cipész szaktársainknak, kiknek nincs módjában a lapot előfizetni ingyen küldjük. Szerk.

„Cizmădia és Cipészipar“ megjelenik havonta egyszer. Hirdetés megengedés szerint. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Strada Andrei Mureșanu 11. Telefonszám: 156.

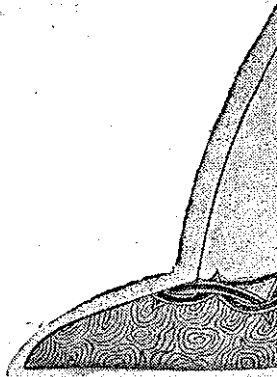
1. Soltész Mátyás cipész készítménye után

2. Biris Luca munkája

3. Bau-Bal fason

4. Filt c

MODA.

Ce ne aduce moda din primăvara 1934?

Pentru încălțăminte de dame în New-York, modelele de calapoade sunt mai mult semirotonde, fiindcă în încălțăminte astfel confecționate, picioarele par mai mici.

Încălțămintele de stradă primăvara sunt la modă cu șerete, pumps, simple ori cu mici ornamente și perforări, în formă de sandale.

Materiale: de chevreaux vișel, șerpi, iar pentru ornări lack.

La încălțăminte bărbătești culoarea dominantă va fi cea brună, potrivită costumelor.

Vara vor fi la modă pantofii albi.

Calapoadele vor fi mai înguste și mai lungărețe.

Mit hoz az 1934-
New-Yorkban
kább lekerekített
kisebbnek látszik
gasan csukott szal
binációk kétféle
lönösen sportszer
a világosabb árny
m. beerge, szürke,
azonban sötétebb
binációval.

Uccai cipő: k
é; kötős, valamin
kis díszrel széle
füzős cipő szand
vagy perforálások
fontos a perfor
törések, betét, fö
diszsteppelés, fű
Sarok $10/8 - 18/8$ c

Anyag: sevro,
diszítéshez vagy

Színek: Feket
ke és tengerkék.

Délutáni cipő
diszítve, szellős
tek és spangenes
már magasabb
mint eddig. Fek
tengerkék színek
szandalett típus,
tős, valamint fes

FÉRFICIPŐK:
szin a barna le
töny színével. A
most jelentik, h
erősen emelked
fiak nyáron feh
dani és általában
a könnyű nyári
kereslet fog me
sabb lesz. A cip
egész ruházat sz

VAT

tavaszi cipődivat ?

női kaptaformák in-
, miután ebben a láb
Modellekben a ma-
s jön, valamint kom-
ító színű bőrből, kü-
cipőknel. Színekben
latok dominálnak u.
astell, mindenesetre
zinű beté.tel és kom-

ratavasszal a fűzős
pumps simán vagy
spangnis modell. A
szerűen, áttörésekkel
al. Tavaszi cipőkben
lás, paszpolozás, át-
ott részek pántoknak,
és, mutató csattok.
llig.

borjubőr, kigyóbőrök
gyedül és lakk.

barnától beigig, szür-

: Pumps simán vagy
izőscipők, szandalet-
Fazon a régi, sarok
től 2 1/3 zollig. Anyag
e, barna, szürke és
Estélyi cipőkben a
pangenes, pumps, kö-
iető textilanyagok.

A domináló divat-
t, összhangban az öl-
ülföldi bőrgyárak már
y barna felsőbőrben
a forgalom. A fér-
cipőket fognak hor-
az a vélemény, hogy
rficpő iránt fokozott
nyilvánulni. A kapta-
nyebb és hosszuká-
rek természetesen az
lével egyeznie kell.

DIE MODE

Die Schuhmode-Farben
für Frühjahr 1934.

**Damenschuhw., klassi-
sche Typen.** Marineblau,
etwas dunkler als Mätro-
senblau (Wollfarbentarte
Frühjahr 1933).

Steingrau, — wiederholt
von der Farbkarte Herbst
1933).

Neues liches Grau, et-
was dunkler als Platin-
grau (vgl. Farbkarte
1932 für Damenschuhe).

Indisch Braun (wieder-
holt von Herbst 1933).

Bourbon (wiederholt).

Rehbraun (wiederholt v.
Frühjahr 1933).

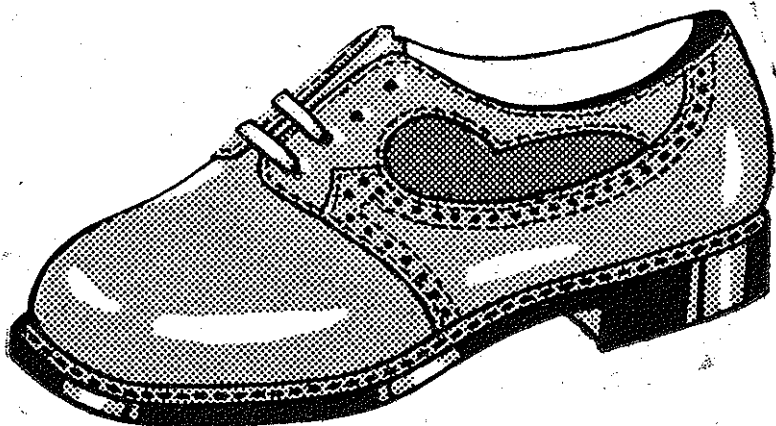
Strandsand (wiederholt,
Frühjahr 1932).

Herrenschuhw. Tannen-
baum-Braun (wiederholt v.
Herbst 1933).

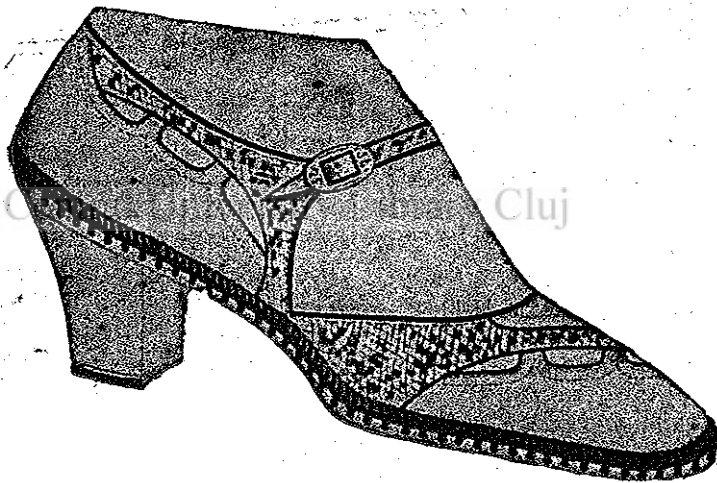
Neuer brauner Farbton,
etwa zwischen Tannenbaum
und Bourbon, aber etwas
gelblicher als Bourbon.

Neues Braun, etwas hel-
ler als Braun-Cherry
(Herbst 1933).

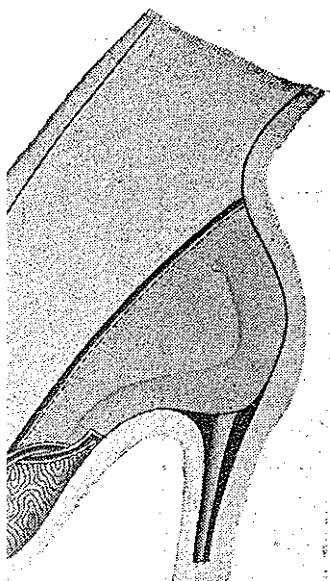
Herrensportschuhe. Neu-
es Rostbraun, dunkler u.
rötlicher als „Sunrust“
(Frühjahr 1933). zu ver-
wenden in Kombination mit
Weiss.

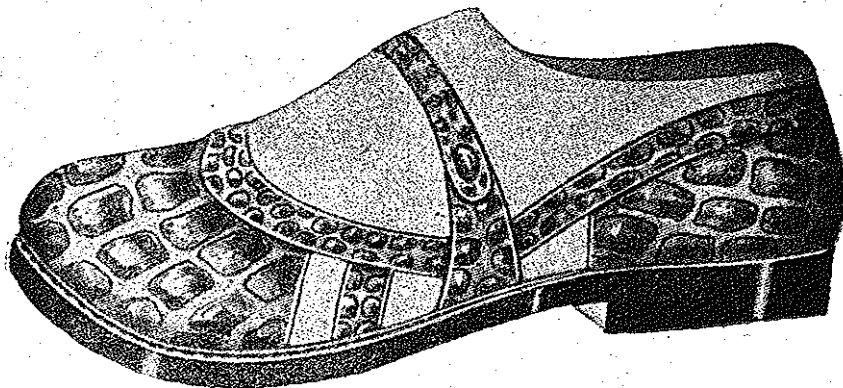
5. „Carmen“ sportcipő

6. Opánka „Nova“ București

gyár modellje

7. Narma cipőgyár, București

INFORMAȚII

Repararea șoșonilor și galoșilor, în prezent reușește excelent, pantofării având la dispoziție tot felul de produse chimice și unelte practice. Astfel numai produsele este necesar să le cunoaștem. „Esta-Sun”, fabrică de produse chimice în Oradea, aduce pe piață produse de vulcanizare, cari s'au dovedit excelente și cari se găsec de vânzare în fiecare magazin de pielărie. La vulcanizare nu este nevoie de mașini. Pantofării să nu tolereze, ca înreprinderile de vulcanizare să le ia lucrul din mână, ci să se angajeze ei la reparări de șoșoni și galoși.

In Elveția au devenit independente mai multe filiale de încălțăminte, în urma unei dispoziții, care nu mai admite sistemul filial. Numărul filialelor devenite independente se cifrează la peste 100.

Di Desideriu Racz director general la societatea de cauciuc „Palma” a fost decorat medalia de aur Meritul Comercial și Industrial cl. I, binemeritând distincția pentru activitatea ce desvoltă în comerț și industrie. Di Racz în cercurile de branșe se bucură de-o exelentă reputație, fiind genitil față de clientelă, ca un om de afaceri și de caracter, care nu uită, că traficul este numai un mijloc pentru creierea posibilităților de-a produce și ceva nobil. Cercurile de branșe, cari prin di Racz își mențin legăturile cu firma, felicită, cu bucurie pe noul decorat.

A hó és sárcipők javítása. A hó- és sárcipők szakszerű javítását ma már minden tekintetben kifogástalanul végezheti a lábbeli készítő-kisiparos, mert tökéletes ragasztószerek állanak rendelkezésére. Csak meg kell ismernünk a munka menetének helyes alkalmazását. Az Esta-Sun oradeai vegyigyár, hideg uton való vulkanizálható anyagot gyárt. Ezt minden bőrkereskedésben lehet kapni. A ragasztáshoz nem kell semmiféle gép. Ne engedjük, hogy ezt a munkát a gummivulkanizáló üzemek ragadják ki kezünkől.

Svájcban önállósítottak több száz cipőfióküzletet. A nagytőke akkor mérte a kisiparra legsúlyosabb csapását, amikor a nagyipari vállalatoknak lehetővé tette, hogy gyártmányaikat önálló fióküzletekben adják el. Svájcban belátták ezt a tarthatatlan állapotot és törvényhozás útján megtiltották a fióküzletek létezését. Több száz cipőfióköt önállósítottak, miáltal a cipész-kisipar is fellendült, mert sok ilyen cipőkereskedő a kisipart is foglalkoztatja számos cikk előállítására.

Bata Amerikában. Bata Tamás meghalt, de rendszeré él. A reklám volt éltető eleme és most halála után is ezzel operálnak epigon utódai. Az amerikai lapok hozzák a hírt, hogy Bata cipőgyárát létesít ott és erre a célra olyan óriási terület megvásárlására vett opciót, melynek kiterjedése az amerikai dimenzióknak is fantasztikus. A sok nyilatkozatnak az volt a vége, hogy Jan Bata az utolsó pillanatban lefújta a gyáralapítási tervet, mert az amerikai szociális törvények szigorúsága nem nyújt megfelelő biztosítékot vállalata prosperitására.

Divatmellékletünkön megszámoltuk a modelleket azért, mert ezzel kapcsolatosan legközelebb megadjuk, hogy a cipők milyen bőrből és melyik cégnek a gyártmányaiból készültek.

Párisi jelentés szerint a jövő szezonban a sportcipők mind nagyobb tért hódítanak. Ehhez természetesen többnyire boxalfot és krokodilt használnak, egészben vagy kombinálva. A kaptaforma — mint említettük — nagyon hasonló a férficipők formájához. Délutáni cipőkben a modellőr fantáziájának tág tere nyílik. Az áttörések és szandalett-szerű szabások kedveltek, félszádon lévő motívok, bőrből fonott pántok és csattszerű díszek. A sárok nem túl magas. Legkedveltebb még a pumpe de az 1, 2, 3 öznis fazon is. Anyag szintén sevro, kigyó, samtkalb, kevés lakk, kaplinak vagy paszpolnak. Estélyi cipők nagyon kivágotiak, textil anyagból készülnek és színes sevroval díszítve, ugyszintén fonottrészekkel kombtnálva. Uralkodó szín a fekete és fehér, díszítve piros, kék és zölddel. Egy új kék szín jött divatba és beigeben is egészen új árnyalatok vannak, ezekben dominál egy aransárgás tonusu szín.

Eg-Gü
pentru ingrijirea încălțăminteii

Cooperativa pantofarilor „Titan“ s'a înființat în Cluj din inițiativa unor agili și chibzuți specialiști, realizându-și în Cluj și un magazin de desfacere.

„Titan“ cipésszövetkezet, Cluj. Ételmes munkanélküli szaktársak, Clujon termelő szövetkezetet létesítettek. Agilis vezetők nemcsak a munkamenetre ügyelnek, hanem a szolidáris érzés kifejtésére is súlyt helyeznek. Ha a szövetkezetnek lejárata van, még munkabérüket sem veszik fel és fizetnek. A „Titan“ termelőszövetkezetnek már detaillüzete is van Clujon. Ez a helyes út, amelyen haladni kell.

In Paris se crede, că încălțăminte de sport în sezonul viitor vor avea mare rol. La aceste se utilizează mai mult boxcalf și piei de crocodil în total ori combinate.

La încălțăminte de după masă modelatorilor le rămâne un vast câmp de combinații.

In Franța se favorizează din nou cataramele.

Pantofii de serate în genere sunt din textile, combinate cu lack și împletituri.

Culori dominante: negre și albe, ornate cu verde, roșu și albastru.

NACHRICHTEN

Der Schafftstiefel wird auf die Dauer nur dann einen festen Sitz erhalten, wenn die Hinterkante des Schaftes in den erforderlichen Schluss geschnitten ist. Viele Modelle verlaufen von der Wade zur unteren Kante in fasst gerader Richtung. Legt man auf ein solches Modell eine Leistenkopie, so steht diese an der Stelle, wo der Schafft den erforderlichen Schluss besitzen soll, mitunter mehr als zwei Zentimeter ab. Durch das Überholen ist die abstehende Schaftpartie nicht an den Leisten heranzubringen und so kommt es, dass die Ferse des Fusses keinen Halt findet und bei jedem Schritt nach oben gleitet. Ein Schafftstiefel muss folglich an der Hinterlinie, und zwar von der Knöchelpartie abwärts, der Form nach fast genau so verlaufen wie ein Schnürstiefelmodell.

Schneeschuhe- und Galoschen Reparatur. Der Kleingewerbe-Treibende kann heute die Reparaturarbeit der Schneeschuhe und Galoschen ohne weiteres versehen, weil die moderne chemische Industrie solche tadellose Vulcanisier-Mittel im Verkehr gebracht hat, mit welchen die Reparaturarbeit ganz präzise gemacht werden kann. Wir müssen nur den Arbeitsgang und die richtige Anwendung der Klebstoffe kennen. Die Firma ESTA-SUN chem. Fabrik in Oradea, erzeugt ein Vulcanisier-Mittel welches auf kaltem Weg angewendet wird. Jeder Lederhaendler führt bereits diesen Artikel. Das Klebverfahren erfordert keine maschinelle Einrichtung. Die Schuhmacher dürfen diese Arbeit nicht aus der Hand lassen.

TECHNIKAI RÉSZ

Lakkbőr. A lakkbőrök feldolgozása sok gondot okoz a mesternek, mert nem tudja pontosan, hogy mi okozza a lakkcipő repedését.

Mindenekelőtt olyan helyen kell vásárolni a bőrt, ahol tudják miszerint a lakkbőr raktározása különös gondosságot igényel. A lakkbőrt olyan helyen kell tartani, ahol egyforma hőmérséklet van. A helyiségnek nem szabad túl hűvösnek lenni. Nagy hiba, ha a bőrt hosszú ideig göngyöletben hagyjuk. Betonlapon tároló lakkbőr elveszti ellenálló képességét. Októbertől ápriliséig meleg hőmérsékletre van a bőrnek szüksége. A lakkbőr feldolgozásáról legközelebb írunk.

Ami olcsó, az drága. A cipész és csizmadiaiparos sok fonalat és cernát használ munkájánál. Két elismert cernát ismerünk, az angol gyártmányt, mely már évtizedek óta bevált, az olasz árut, mely most kerül a piacra. Vegyék egyszer a fáradságot és próbáljátok ki, melyik cerna erősebb. És mérjétek le, melyik spulniban van több cerna, az angolban vagy az olaszban. Erről még írunk.

A sarok-fleck. A cipőnél a sarok van leginkább strapának kitéve. Hisz ezen nyugszik az egész test. Nagy hiba, ha éppen ennél a munkánál alkalmazunk olcsóbb talpat. A nedves téli időszakban a gyöngye talpból készült sarok első viselésre lelapul és oldalt kirojtosodik. A vevő így elveszti bizalmát a mester iránt. A városi cipésmester ezen úgy segít, hogy Palma gummisarkot tesz a cipőre. A falvakban, ahol a gummisarokviselet még nem honosodott meg, csak tömör talpat, beáztatva és kikalapálva teszünk.

Der Tschismen u. Schuhmacher erscheint einmal monatlich, Inserate n. Vereinbarung. Redaction u. Administration Cluj, Strada Andrei Mureșanu 11. — Telefonszám 156.

WENIG GEBRAUCHTE

DOPPELMASCHINE

(neuestes Modell)

mit eingebautem Pech- u. Spulapparat f. elektr. Heizung mit Drehstrommotor u. Schaltgerät für leichte und schwerste Schuhe abzugeben.

VIKTOR THOIS

SIBIU, Piața Huet No. 3.

Meseriașul bun folosește numai
Raspile de marcă „PAPP”
 se găsește în toate magazinele de piele

Minden jó szakember csak
 „PAPP”-féle fareszelőt
 használ. /// Kapható minden bőrzületben.

Intrepozit principal: Fölerakat:

Furnitura S. A. Cluj

ESTA-SUN

**Vegyeszeti gyár
 Chemische Fabrik
 Oradea, Strada Beogradului 48.**